T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

SAYI : B.13.APK.0.12.00.00/320-2443
KONU: Yazılı Soru Önergesi

03 AĞUSTOS 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 15.07.2004 tarih ve B.020 KKG.0.12/106-373-5/3490 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/3055 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesinde, ücretlerin asgari hadleri, Bakanlığımızca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile Asgari Ücret Yönetmeliği'nde belirlenen ilke ve esaslara göre belirleneceği öngörülmüştür.

4857 sayılı Kanunun Geçici 2. maddesinde ise, 1475 sayılı Kanuna göre halen yürürlükte bulunan tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanun hükümlerine aykırı olmayan hükümleri yeni yönetmelikler çıkarılıncaya kadar yürürlükte kalacağı hükme bağlanmıştır.

Mülga, 1475 sayılı İş Kanunu'nun 33 üncü maddesine göre çıkarılan Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 1 inci maddesinde asgari ücret; işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret olarak tanımlanmıştır.

Asgari ücret kamu düzeni ile ilgili olup, işçilere Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen asgari ücretin altında bir ücretin ödenmesi yasal olarak mümkün değildir.

Asgari ücret, brüt olarak tespit edilmekte ve yasal kesintiler (sigorta primi, gelir vergisi, damga vergisi v.b.) yapıldıktan sonra kalan miktar işçiye ödenmektedir.

Asgari ücret, işçilerin 16 yaşını doldurmuş olup olmadıklarına göre ayrı ayrı tespit edilmektedir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, asgari ücretin tespitinde;

a) Sosyal durumu,
b) Ekonomik durumu, ücretlilerin geçinme indekslerini, bu indeksler yoksa geçinme indekslerini,
c) Fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel seyrini,
d) İşkolu veya işkollarının niteliklerini

göz önünde bulundurur.

İnönü Bulvarı No.: 42 Emek / ANKARA Tel.: (0.312) 212 20 72 Faks: (0.312) 215 18 00 E-MAİL: apk@csgb.gov.tr

Anayasanın 03.10.2001 tarih ve 4709 sayılı Kanunla değişik 55 inci maddesinde "Asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur." denilmektedir.

Bu duruma göre, asgari ücret, Asgari Ücret Yönetmeliğinin birinci maddesine göre, işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir.

Anılan hüküm, bir işçinin asgari ihtiyaçlarını karşılamayı öngörmektedir. Asgari ücretin belirlenmesinde, sadece işçi dikkate alınmaktadır.

Diğer taraftan, asgari ücretin belirlenmesinde, ülkenin genel, toplumsal ve ekonomik durumu, gelir dağılımı, işverenlerin ücret ödeme olanakları gibi durumlar göz önüne alınmaktadır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 30.12.2003 tarihli, 2003/1 sayılı ve 23.06.2004 tarihli, 2004/1 Kararları ile;

a) 16 yaşını doldurmuş işçiler için 01.01.2004-30.06.2004 tarihleri arasında günlük 14.100.000.-TL., aylık 423.000.000.-TL.,01.07.2004-31.12.2004 tarihleri arasında günlük 14.805.000.-TL., aylık 444.150.000.-TL.,

b) 16 yaşını doldurmamış işçiler için 01.01.2004-30.06.2004 tarihleri arasında günlük 12.000.000.-TL., aylık 360.000.000.-TL., 01.07.2004-31.12.2004 tarihleri arasında günlük 12.600.000.-TL., aylık 378.000.000.-TL.

olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu kararlar 31.12.2003 tarihli, 25333 sayılı ve 26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu dönemde; yıllık enflasyon hedefi % 12 olarak öngörülmesine rağmen asgari ücrette 16 yaşını dolduranlarda yıllık % 43,2 16 yaşını doldurmayanlarda da % 45,4 oranında artış sağlanmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan